

ماهیت و شرایط حکمین در مسأله شقاق و جدائی میان زوجین (زن و شوهر)

ماهرخ زارعی بهجان^۱، زهرا افسری^۲

^۱ طلبه سطح چهار (دکتری) حوزه علمیه خواهران جامعه النور شیراز، مدرس دروس تاریخ، فقه، اصول و ادبیات عرب حوزه علمیه شیراز

^۲ طلبه سطح چهار (دکتری) حوزه علمیه خواهران جامعه النور شیراز، دبیر ادبیات عرب و دروس معارف و منطق دبیرستان های شیراز (نویسنده مسئول)

چکیده

قرآن کریم در مورد اختلاف میان زن و شوهر از تعبیر شقاق استفاده می کند و برای رفع آن توصیه می کند که دو حکم از خویشان زن و شوهر تعیین شوند، حال علی رغم طرح داوری و حکمیت در فقه امامیه، در بحث نحوه حل اختلاف میان زوجین ناسازگار، در ماهیت حکمیت و داوری میان فقهای عظام اختلاف وجود دارد به گونه ای که برخی قائل به وکالت داور از جانب طرفین حل اختلاف و برخی قائل به استقلال و قاضی بودن داور گردیده اند. با توجه به تبعاتی که پذیرش هر یک از این دو نظریه در پی دارد در این نوشتار پس از تبیین و نقد دو نظریه مطرح شده در خصوص ماهیت داوری، نظر سوم را با عنوان خبرویت و کارشناسی مورد بررسی قرار می دهد، همچنین با بررسی مفهوم تحکیم در فقه و مفهوم داوری در حقوق اثبات نموده است که این دو مفهوم همپوشانی و مطابقت دارند و شبهاتی مانند عدم مشروعیت قضاوت تحکیمی یا عدم امکان به کارگیری آن در عصر غیبت معصوم (علیهم السلام) یا ضرورت اجتهاد در قضاوت و عدم ضرورت در داوری دفع گردیده است.

واژه های کلیدی: حکمیت، شقاق، قضاوت، وکالت.